

План взаємодії зацікавленими сторонами (SEP)

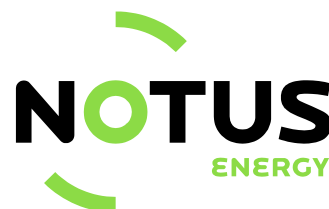
[REDACTED]

Вітроелектростанція Нотус Вінд

[REDACTED]

Звіт №	ОЕ 001-2025
Перегляд	05
Дата створення	Січень 2026

Офіційне використання

Дані звіту

Підготовлено [REDACTED] (Нотус Енерджі)

Список змін

Номер перегляду	Дата	Опис
Ревізія 01	Лютий 2021 р. підготовлено Wood Group UK Limited	Проект SEP
Rev 02	Лютий 2025 підготовлено Нотус Енерджі	Проект SEP
Rev 03	Травень 2025 року оновлено Нотус Енерджі	Оновлено проект SEP на основі коментарів до звіту ESDD
Rev 04	Грудень 2025 р., оновлено Нотус Енерджі	Оновлено проект SEP на основі коментарів до звіту ESDD; та перегляду IFC та ЄБРР.
Rev 05	Грудень 2025 р., оновлено Нотус Енерджі	Оновлено проект SEP на основі коментарів Horizon Capital

Зміст

1	Вступ.....	4
1.1	Мета.....	4
1.2	Завдання	4
2	Проект вітроелектростанції Лібенталь.....	5
2.1	Опис проекту.....	5
2.2	Місцезнаходження проекту	5
2.3	Компоненти проекту	5
3	Ролі та обов'язки.....	7
4	Нормативні вимоги.....	9
4.1	Національні вимоги.....	9
4.2	Вимоги ЄБРР	10
5	Ідентифікація та аналіз зацікавлених сторін	12
5.1	Картування зацікавлених сторін та визначення сфери впливу	12
5.2	Ідентифікація зацікавлених сторін.....	16
5.3	Групи зацікавлених сторін	16
5.4	Залучення зацікавлених сторін на сьогоднішній день.....	18
6	Соціальні наслідки та запропоновані заходи щодо їх пом'якшення.....	26
7	Розкриття інформації та графік.....	30
7.1	Розкриття інформації під час збору базових даних.....	30
7.2	Розкриття.....	30
7.3	Графік	30
7.4	Інші заходи щодо залучення	31
7.5	Методи комунікації.....	31
8	Внутрішні та зовнішні ресурси та обов'язки.....	34
9	Механізм розгляду скарг	35
9.1	Ключові показники ефективності.....	35
9.2	Сфера.....	35
9.3	Ролі та обов'язки	36
9.4	Реєстрація та ведення журналу скарг.....	36
9.5	Аналіз скарг.....	37
9.6	Право на оскарження.....	37
9.7	Брошура про механізм розгляду скарг.....	37
	Додаток А. Брошура про механізм розгляду скарг.....	40
	Додаток Б Журнал скарг.....	42

1 Вступ

1.1 Мета

Цей документ являє собою План взаємодії з зацікавленими сторонами (ПВЗС) для вітроелектростанції Нотус Вінд (Проект).

ПВЗС описує запланований процес взаємодії з зацікавленими сторонами для проведення оцінки впливу на навколишнє середовище та соціальну сферу (ESIA). У ньому викладено системний підхід до взаємодії з зацікавленими сторонами.

ПВЗС розроблено відповідно до міжнародних стандартів, що вимагаються Міжнародною фінансовою корпорацією (МФК) та Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР), а також іншими міжнародними фінансовими установами (МФУ).

ПВЗС є живим документом, який буде регулярно контролюватися, переглядатися та оновлюватися за необхідності відповідно до нових або змінених видів діяльності, включаючи зміни в проекті або нововиявлених зацікавлених сторін. ПВЗС .

ПВЗС охоплює етапи перед будівництвом, будівництва, експлуатації та виведення з експлуатації Проекту.

1.2 Цілі

Цілі цього Плану взаємодії з зацікавленими сторонами (ПВЗС) полягають у наступному:

- Описати регуляторні вимоги та вимоги кредиторів щодо консультацій та розкриття інформації.
- Визначити пріоритезувати ключові групи зацікавлених сторін, зосередившись на громадах, які зазнають впливу.
- Описати стратегію та представити графік взаємодії з кожною з цих груп.
- Описати внутрішні ролі та розподіл обов'язків, щодо реалізації заходів із взаємодії зацікавлених сторін.
- Описати, як буде здійснюватися моніторинг ефективності ПВЗС та як будуть фіксуватися результати з метою поліпшення заходів із залучення зацікавлених сторін протягом життєвого циклу проекту.

Комунікація буде продовжуватися в міру просування подальших заходів з планування та проектування, а також протягом реалізації проекту.

У цьому документі визначено ключові зацікавлені сторони, однак, оскільки документ вважається «живим», список зацікавлених сторін буде оновлюватися в міру просування процесу екологічної і соціальної оцінки. Якщо будь-які зацікавлені сторони не були визначені, вони повинні зв'язатися з Notus і попросити включити їх у майбутні комунікації/можливості залучення. Крім того, у цьому документі описано, як Notus буде розглядати будь-які занепокоєння або скарги.

ПВЗС містить графік консультацій, який може бути переглянутий під час започаткування, проектування та реалізації проекту. У цьому документі також описано ресурси, доступні для реалізації ПВЗС.

2 Проект вітроелектростанції Нотус Вінд

2.1 Опис проекту

Проект вітроелектростанції Нотус Вінд — це наземна вітроелектростанція, що будується на південному заході України. Проект реалізується **компанією** [REDACTED] (Компанія), яка володіє необхідними правами та дозволами для його реалізації. Усі заходи на етапах розробки, будівництва та експлуатації будуть підтримуватися **NOTUS Group**, провідним розробником вітроенергетичних проектів.

NOTUS — це повністю інтегрований розробник вітрових електростанцій з офісом у Потсдамі, Німеччина. Маючи великий досвід у секторі відновлюваної енергетики, NOTUS охоплює весь ланцюжок створення вартості розвитку вітрової електростанції, включаючи ініціацію, девелопмент, фінансування, інжиніринг, закупівлю, будівництво (EPC) та технічне та комерційне управління. В рамках проекту **NOTUS** відповідає за проектування та отримання національних дозволів, тісно співпрацюючи з **українськими органами влади, місцевими зацікавленими сторонами та землевласниками**, щоб забезпечити дотримання екологічних та соціальних норм. Завдяки такому підходу проект має на меті відповідати найкращим практикам відповідального розвитку вітроенергетики, одночасно сприяючи активній участі громади.

Поточний проект передбачає встановлення 21 вітрогенератора потужністю 5,9 МВт кожен, загальною встановленою потужністю 123,9 МВт, з максимальною потужністю, що подається в мережу, 120 МВт, відповідно до Угоди про підключення до мережі¹. Додаткові 3,9 МВт мінімізують втрати в мережі та дозволяють краще використовувати потужність мережі та вітрові ресурси.

[REDACTED] (Компанія) має права на 22 земельні ділянки для вітрових турбін. Після ретельного аналізу соціальних, екологічних та економічних аспектів очікується, що проект буде реалізовано з використанням 21 із 22 потенційних місць розташування турбін. Номінальна потужність кожної вітрогенераторної установки становить 5,9 МВт, а діаметр ротора — 163 м.

2.2 Місцезнаходження проекту

Територія об'єкта розташована за межами населених пунктів. Рельєф на території проекту в основному рівнинний і складається з оброблюваних земель, які місцеві фермери використовують для вирощування зернових та інших культур.

Відстань до найближчих житлових районів

Проектовані об'єкти будуть встановлені за межами населених пунктів. Дотримано національні вимоги щодо санітарно-захисних зон (СЗЗ) та безпечної відстані між житловими будівлями та вітровими турбінами, яка становить не менше 700 м.

2.3 Компоненти проекту

Пропозиція стосується будівництва, експлуатації та виведення з експлуатації вітрової електростанції, що складається з таких компонентів:

- Вітрові турбіни. 22 потенційні місця розташування ВТГ, з яких 21 буде використано, виходячи з

¹ Згідно з листом № 10660/17.1.3/7-24 Національної комісії з державного регулювання енергетики та комунальних послуг (НКРЕПУ) від 23.09.2024

потужності 5,9 МВт на турбіну.

- Внутрішні технологічні проїзди загальною довжиною 25,25 км, призначені для транспортування обладнання та переміщення будівельної техніки та механізмів під час будівництва.
- Підземні кабелі. Турбіни будуть підключені до пункту розподілу електроенергії (підстанції) за допомогою підземних кабелів середньої напруги (35 кВ) та волоконно-оптичних кабелів управління та зв'язку загальною довжиною приблизно 45 км.
- Підстанція [REDACTED] 110/35 кВ призначена для тимчасового накопичення виробленої електричної потужності та підвищення класу напруги виробленої електричної енергії до 110 кВ.
- Повітряні лінії електропередачі (110 кВ). Для транспортування виробленої електроенергії до підстанції [REDACTED] (330/110/10 кВ), звідки електроенергія передається до єдиної енергосистеми України, планується встановлення 48 опор повітряних ліній електропередачі загальною довжиною 8 км.
- Будівельний майданчик/табір

Існуюча дорожня мережа забезпечить можливість доставки обладнання для вітрових турбін, а також матеріалів і побутових товарів на будівельний майданчик.

3 Ролі та обов'язки

Компанії групи NOTUS, що діють від імені **[REDACTED] (Компанія)**, будуть відповідати за розробку, перегляд та оновлення **Плану взаємодії з зацікавленими сторонами (ПВЗС)** та **Плану управління екологічними та соціальними аспектами (ПУЕСА)**. Як розробник проекту та генеральний підрядник Notus буде контролювати управління та забезпечувати ефективну реалізацію цих планів, а також дотримання відповідних договірних зобов'язань підрядниками. Крім того, Notus проводитиме регулярний моніторинг та аудити для оцінки реалізації та ефективності Плану взаємодії з зацікавленими сторонами та Плану управління екологічними та соціальними аспектами протягом усього життєвого циклу проекту.

Компанія NOTUS energo Construction LLC була призначена в рамках контракту генерального підряду (EPC) для виконання детального проектування, постачання обладнання та матеріалів і будівництва вітроелектростанції. З огляду на свою роль у проекті, підрядник несе відповідальність за управління охороною праці, технікою безпеки та охороною навколишнього середовища більшості працівників. Кредитори та акціонери вимагатимуть дотримання відповідних стандартів та вимог щодо ефективності.

Керівник проекту

Керівник проекту відповідає за нагляд та координацію всіх заходів, пов'язаних взаємодією з зацікавленими сторонами:

- Забезпечення того, щоб всі аспекти взаємодії з зацікавленими сторонами були постійним пунктом порядку денного вищого керівництва, а також щоб всі дії, що впливають з управлінських рішень щодо участі зацікавлених сторін, були реалізовані;
- Визначення необхідних ресурсів для ефективної реалізації цього ПВЗС та подання їх своїм безпосереднім керівникам; та

Менеджер з екологічних та соціальних питань

До обов'язки менеджера з екологічних та соціальних питань входитиме:

- Розробка, координація та моніторинг усіх заходів із взаємодії з зацікавленими сторонами, включених до цього плану.
- Регулярно оновлювати ПВЗС у співпраці з проектним менеджером
- Забезпечувати, щоб усі аспекти взаємодії з зацікавленими сторонами були постійним пунктом на порядку денному всіх керівників вищого рівня та щоб усі управлінські рішення щодо участі зацікавлених сторін були реалізовані.
- Відповідати за впровадження механізму розгляду скарг.
- Визначати необхідні ресурси для ефективного впровадження цього ПВЗС та подавати їх своїм безпосереднім керівникам.
- Підготовка періодичних звітів

Співробітник з питань зв'язків з громадськістю / Менеджер з питань земельних ресурсів

Співробітник з питань зв'язків із громадськістю буде відповідати за реалізацію заходів із взаємодії з зацікавленими сторонами; і відіграє важливу роль як внутрішній агент з соціальних питань та питань, пов'язаних із зацікавленими сторонами. Він буде базуватися поблизу місця реалізації Проекту та зацікавлених сторін, на яких він впливає.

Співробітник з питань зв'язків із громадськістю бере участь у всіх запланованих заходах із взаємодії з зацікавленими сторонами. Крім того, до його обов'язків належать:

- Підтримувати зв'язки з громадами та зацікавленими сторонами для забезпечення їх загальної взаємодії.
- Організація та участь у всіх заходах із взаємодії з зацікавленими сторонами.
- Зв'язок з іншими менеджерами проектів (керівники проектів підрядників та субпідрядників) для забезпечення розуміння вимог/протоколів взаємодії з зацікавленими сторонами.
- Проактивне виявлення зацікавлених сторін та їхніх потреб/інтересів/проблем, ризиків та можливостей проекту та інформування керівник проекту/вищого керівництва для забезпечення необхідного планування з метою зменшення ризиків або використання можливостей.
- Картування зацікавлених сторін та аналіз усіх сторін, зацікавлених у проекті.
- Управління картографуванням зацікавлених сторін, підготовка повідомлень для зацікавлених сторін та відповіді на їхні запити.
- Проводити інструктажі та надавати підтримку технічним командам для зустрічей із зацікавленими сторонами.
- Надання всієї необхідної інформації менеджеру з питань навколишнього середовища та безпеки для підготовки періодичних звітів.
- Нагляд за практичним щоденним функціонуванням системи розгляду скарг.

4 Нормативні вимоги

4.1 Національні вимоги

Конституція України (1996) гарантує громадянам України право брати участь у громадських консультаціях, мати доступ до екологічної інформації та оскаржувати рішення органів влади. Основні закони та нормативні акти, що стосуються доступу до інформації, є такими:

- Право громадян України на отримання інформації, а також принципи її розкриття визначені в Законі України «Про інформацію» (1992).
- Правила подання скарг з соціальних питань регулюються Законом України «Про право громадян на оскарження» (1996).
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» (2011) встановлює, що затвердження генеральних планів, планів територіального зонування та детальних планів територій органами влади заборонено без попереднього оприлюднення інформації, збору пропозицій та проведення громадських слухань. Закон визначає процедуру вирішення спорів, що виникли в результаті консультацій, та вимагає від органів влади оприлюднювати результати оцінки консультацій та пояснювати, як вони були враховані.
- Порядок сприяння проведенню громадського обговорення органами виконавчої влади (Постанова Кабінету Міністрів України № 976, 2008) регулює обов'язки органів влади щодо проведення громадського обговорення на запит НУО, інших об'єднань, громадських організацій, профспілок, роботодавців та представників місцевих органів адміністративного управління.
- Закон «Про охорону навколишнього середовища» (1991) визначає ролі та процедуру щодо публічного розкриття інформації про навколишнє середовище та його охорону.
- Закон України «Про оцінку впливу на навколишнє середовище» (2017) визначає участь громадськості в процедурах охорони навколишнього середовища та інших екологічних і соціальних процедурах. Закон також надає право проводити громадський екологічний огляд окремим експертам та/або НУО.
- Положення про участь громадськості у прийнятті рішень з питань охорони навколишнього середовища (Наказ № 168 Міністерства охорони навколишнього середовища України) визначає процес громадських консультацій та розкриття інформації.
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку проведення громадських слухань у процесі проведення оцінки впливу на навколишнє середовище» від № 989 (2017).

Національні вимоги щодо інформування та врахування інтересів громадськості визначені українською процедурою ОВД.

Деякі положення Орхуської конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в прийнятті рішень та доступ до правосуддя з екологічних питань були включені до Державних будівельних норм (ДБН) після ратифікації Конвенції Україною в 1999 році. Згідно з ДБН, ініціатор проекту зобов'язаний:

- Повідомляти інформацію про запланований проект громадськості через місцеві органи влади.
- Визначити місце та порядок проведення громадських слухань.
- Збирати коментарі та пропозиції громадськості та врахувати їх.
- Опублікувати «Заяву про наміри» та «Заяву про екологічні наслідки діяльності» у засобах масової інформації.

4.2 Вимоги ЄБРР щодо « » та МФК

Вимога щодо ефективності 10 (PR10) просуває принцип активного залучення зацікавлених сторін як основного елементу для досягнення та побудови міцних, конструктивних і відповідальних відносин, необхідних для успішного управління екологічними та соціальними наслідками та проблемами протягом усього життєвого циклу проекту.

Міжнародна фінансова корпорація (МФК) розглядає залучення зацікавлених сторін переважно через Стандарт ефективності МФК 1 (PS1): Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливами, який встановлює залучення зацікавлених сторін як невід'ємну частину Системи екологічного та соціального управління (ESMS). PS1 МФК вимагає від клієнтів ідентифікувати зацікавлені сторони проекту, розкривати відповідну інформацію, проводити змістовні консультації, а також створювати та підтримувати механізм розгляду скарг протягом усього терміну реалізації проекту. Для проектів, що впливають на місцеві громади, залучення зацікавлених сторін є не одноразовою діяльністю, а безперервним, адаптивним процесом, який розвивається у міру зміни ризиків, впливу та занепокоєнь зацікавлених сторін з часом.

Загальні цілі EBRD PR10 та IFC PS1 тісно пов'язані між собою і включають наступне:

- визначити системний підхід до залучення зацікавлених сторін, який дозволяє клієнту будувати та підтримувати конструктивні відносини з зацікавленими сторонами;
- забезпечити засоби для ефективного, інклюзивного та культурно відповідного залучення зацікавлених сторін до проекту протягом усього циклу його реалізації;
- забезпечити своєчасне розкриття відповідної екологічної та соціальної інформації у зрозумілій та доступній формі;
- забезпечити проведення змістовних консультацій із зацікавленими сторонами, які зазнають впливу, та належне врахування висловлених думок і занепокоєнь при прийнятті рішень щодо проекту; та
- створити та забезпечити функціонування ефективного механізму розгляду скарг для отримання, оцінки та вирішення занепокоєнь та скарг зацікавлених сторін у прозорий та своєчасний спосіб.

Метою консультацій відповідно до вимог ЄБРР та МФК є забезпечення надання зацікавленим та потенційно зацікавленим сторонам адекватної та своєчасної інформації щодо проекту, його потенційного впливу та політики, що регулює його реалізацію, а також надання цим групам достатніх можливостей для висловлення своїх думок, занепокоєнь та очікувань.

Залучення зацікавлених сторін має здійснюватися на основі надання місцевим громадам та іншим відповідним зацікавленим сторонам, які безпосередньо зачіпаються проектом, а також іншим відповідним зацікавленим сторонам доступу до своєчасної, релевантної, зрозумілої та доступної інформації, у відповідності до культурних особливостей, без маніпуляцій, втручання, примусу, дискримінації та залякування, відповідно до принципів ЄБРР PR10 та МФК PS1.

Відповідно до EBRD PR10 та IFC PS1, залучення зацікавлених сторін повинно включати такі основні елементи:

- Ідентифікація та аналіз зацікавлених сторін.
- Планування залучення зацікавлених сторін.

- Розкриття інформації.
- Консультації та участь.
- Створення та функціонування механізму розгляду скарг.
- Постійне інформування відповідних зацікавлених сторін.

Характер та частота залучення зацікавлених сторін повинні відповідати масштабам проекту.

EBRD PR10 та IFC PS1 вимагають, щоб механізм розгляду скарг був створений на ранній стадії життєвого циклу проекту і залишався діючим протягом усього періоду будівництва та експлуатації, щоб приймати та сприяти вирішенню скарг зацікавлених сторін у передбачуваний, прозорий та культурно прийнятний спосіб.

5 Ідентифікація та аналіз зацікавлених сторін

Метою ідентифікації зацікавлених сторін є визначення та встановлення пріоритетності зацікавлених сторін Проекту для консультацій під час процесу ESIA, з урахуванням діапазону вже виконаних заходів. Ідентифікація зацікавлених сторін є безперервним процесом, і потенційні нові зацікавлені сторони будуть продовжувати ідентифікуватися на різних етапах Проекту.

5.1 Картування зацікавлених сторін та визначення зони впливу

Зацікавлені сторони для ОВДІ були визначені за допомогою таких кроків:

1. Використовуючи інформацію з Національної ОВД, було проаналізовано аспекти проекту (діяльність, що вимагає певного рівня екологічного та/або соціального управління) та потенційні наслідки (що виникають у результаті діяльності).
2. Було проаналізовано географічну зону впливу (як визначено МФК та ЄБРР) з метою картографування територій, які можуть бути прямо або опосередковано зачеплені конкретними тематичними напрямками. Визначена сукупна територія відображає зону впливу проекту (ЗВП).
3. Було проаналізовано наявні вторинні дані про екологічні та соціальні умови в зоні впливу проекту (АОІ) з метою виявлення можливих екологічних та соціальних проблем. Використані джерела інформації включають останні супутникові знімки з Google Earth та місцеві знання місцевого консультанта Wood, який має великий досвід роботи в регіоні.
4. Потім зацікавлені сторони обговорили це питання на засіданні із залученням зацікавлених сторін.

Визначення зони впливу за екологічними та соціальними темами		
Тип рецептора впливу	Зона впливу за етапами проекту	
	Будівництво	Експлуатація
Якість повітря	Зона, в межах якої викиди в атмосферу та пил, пов'язані з будівництвом, можуть впливати на рецептори, визначається як територія в радіусі до 250 м від активних будівельних майданчиків та вздовж під'їзних і транспортних шляхів, виходячи з розсіювання пилу та вихлопних газів від будівельної техніки та транспортних засобів.	Не застосовується – під час експлуатації немає значних джерел викидів.
Шум	800 м у напрямку найближчих рецепторів, чутливих до шуму, відповідно до методології оцінки шуму та модельних припущень.	800 м у напрямку найближчих рецепторів, чутливих до шуму, відповідно до методології оцінки шуму та модельних припущень.
Екологія, біорізноманіття та екосистемні послуги	Фізичний слід проекту від розчищення рослинності та будівельних робіт, пов'язаних з прокладанням під'їзних доріг, фундаментів вітрогенераторів, робочих майданчиків, прокладання кабелів, робіт з повітряними лініями електропередач та подібних заходів.	Територія, на якій діяльність Проекту може вплинути на біорізноманіття, включаючи масив вітрогенераторів, внутрішню інфраструктуру, коридор лінії електропередачі та прилеглі території, оцінені на предмет впливу на конкретні види (наприклад, кажани та птахи).
Візуальні та ландшафтні послуги	Відстань 500 м від країв робочих зон, що відображає використання штучного освітлення та фізичну присутність робочої сили та техніки, до моменту будівництва повітряних ліній електропередач та встановлення вітрогенераторів, які ще не введені в експлуатацію та не працюють, після чого зона впливу розшириться до розмірів, що відповідають фазі експлуатації.	Визначається як зона теоретичної видимості (ZTV). Візуальні зміни, спричинені вітрогенераторами, будуть найбільш помітними вночі при білому освітленні.

Визначення зони впливу за екологічними та соціальними темами		
Культурна спадщина та археологія	Території, де відомі або потенційні археологічні об'єкти можуть бути порушені будівництвом, включаючи зони, що підлягають обов'язковому захисту навколо визначених об'єктів культурної спадщини, відповідно до національного законодавства та Процедури випадкових знахідок.	Ніякої додаткової зони візуального впливу за межами встановлених законом зон охорони, оскільки операційний вплив на культурну спадщину не передбачається.
Здоров'я, безпека та добробут громади	Зона впливу включає: транспортні маршрути, що використовуються для руху транспорту проекту; райони, де будівельники можуть взаємодіяти з місцевими громадами (наприклад, місця проживання); а також будівельні майданчики та огорожені робочі зони, де застосовуються тимчасові обмеження безпеки.	Зона впливу включає: території, оцінені на предмет впливу шуму та мерехтіння тіні відповідно до проведеного моделювання; та зону ризику падіння криги, яка визначається консервативно як радіальна відстань від кожної вітрогенераторної установки на основі розмірів турбіни та припущень оцінки ризику, в межах якої застосовуються обмеження доступу та заходи безпеки.
Використання землі	Визначається як земля, яка може тимчасово/постійно використовуватися проектом. Сюди входить земля, придбана за договором оренди для ВЕУ, будівництва під'їзних доріг, підстанції та для встановлення лінії електропередачі. Тимчасові ділянки можуть включати робочі зони для зберігання матеріалів тощо. Постійні ділянки землі включають землю, необхідну для під'їзних доріг, установки ВЕУ та ліній електропередачі тощо.	Визначається як територія, зайнята фундаментами ВЕУ, підстанцією та де будуть застосовуватися обмеження землекористування безпосередньо навколо ВЕУ (якщо це застосовно) або вздовж підземних кабелів, де використання сільськогосподарської техніки буде неможливим, а також земля, зайнята внутрішніми під'їзними дорогами. Крім того, обмеження землекористування будуть діяти по обидва боки лінії електропередачі.
Громадська інфраструктура	Визначається як конкретні місця, де необхідно внести зміни та вплинути на громадську інфраструктуру, щоб забезпечити безпечний проїзд ВЕУ, що транспортуються по мережі громадських доріг як надширокі/важкі вантажі. Сюди входить підняття пішохідних мостів, перенесення освітлювальних стовпів, тимчасове закриття доріг.	Те саме, що і будівництво, якщо компоненти ВЕУ потребують транспортування до місця реалізації Проекту.

Визначення зони впливу за екологічними та соціальними темами		
Зайнятість та інші очікування від проекту.	Визначається як територія, на якій проживають місцеві громади, і мешканці очікують отримати (різні) вигоди від проекту. Це може включати, наприклад, надання преференційного доступу до можливостей працевлаштування, бенефіціарів плану розвитку громади та інших ініціатив.	Те саме, що і будівництво.
Закупівля та виробництво енергії	Визначається як географічна територія, на якій розташовані малі та середні підприємства (МСП), які можуть бути задіяні під час будівництва для закупівлі товарів та послуг.	Те саме, що й будівництво.
Повітряні лінії, кабельні лінії, Підстанція (ПС)	Відповідно до постанови КМУ № 654 від 02.06.2021 та КМУ № 1455 від 27.12.2022: <ul style="list-style-type: none"> - Захисна зона вздовж повітряної лінії електропередачі 110 кВ – 20 м з обох боків від лінії; - Захисна зона вздовж повітряної лінії електропередачі 35 кВ - 15 м з обох боків від лінії; - підземні кабелі - 1 м з обох боків - Підстанція - 3 м від меж ділянки. 	Те саме, що і для будівництва.
Захисні зони річок	Відповідно до ст. 88 Водного кодексу України, на обох берегах річок та навколо водойм встановлюються такі охоронні зони: <ol style="list-style-type: none"> 1) для малих річок і струмків, а також ставків площею менше 3 га - 25 м; 2) для середніх річок, водосховищ на них, а також ставків площею понад 3 га - 50 м; 3) для великих річок, водосховищ і озер на них - 100 м. 	

5.2 Ідентифікація зацікавлених сторін

Для цілей Проекту зацікавлена сторона визначається як будь-яка особа або група осіб, на яку потенційно може вплинути проект або яка має інтерес до проекту та його потенційних наслідків. Отже, метою ідентифікації зацікавлених сторін є встановлення, які організації та особи можуть бути прямо або опосередковано зацікавлені (позитивно чи негативно) у Проекті або мати до нього інтерес.

В рамках розробки програми громадських консультацій щодо ОВДІ було проведено ідентифікацію зацікавлених сторін з метою визначення всіх осіб, місцевих громад, організацій, освітніх, дослідницьких та проектних організацій, а також державних органів, які можуть бути потенційно зацікавлені в проекті або можуть вплинути на його результати. Критерії, що використовувалися в процесі ідентифікації зацікавлених сторін, включали близькість домівок місцевих жителів до місця реалізації Проекту, рівень потенційного інтересу до Проекту серед федеральних та місцевих державних органів влади, а також місцевих/міжнародних НУО, що мають інтерес до Проекту.

Під час процесу ідентифікації були визначені такі групи зацікавлених сторін:

- Державні органи, пов'язані з затвердженням та розглядом проекту.
- Неурядові організації (НУО), включаючи професійні асоціації та громадські організації.
- Місцеві громади.
- Фермери, землевласники/користувачі.
- Вразливі групи.

Визначення зацікавлених сторін є безперервним процесом, що вимагає регулярного перегляду та оновлення бази даних зацікавлених сторін у міру просування Проекту.

Нижче наведено короткий опис різних груп зацікавлених сторін.

5.3 Групи зацікавлених сторін

Регулюючі органи

Національні та регіональні урядові органи є важливими зацікавленими сторонами в процесі взаємодії в рамках Проекту, як джерела інформації, так і як органи, що видають необхідні дозволи для Проекту. Тому важливо залучати всі відповідні регуляторні органи на ранньому етапі та підтримувати відносини з цими органами протягом усього життєвого циклу Проекту. Для консультацій були визначені наступні регуляторні органи:

1. Міністерства уряду України:
 - a. Міністерство охорони навколишнього середовища та природних ресурсів
 - b. Міністерство енергетики
 - c. Міністерство соціальної політики
 - d. Міністерство економіки
 - e. Міністерство культури та стратегічних комунікацій.
2. Обласна державна адміністрація.

Місцеві та районні органи влади

[REDACTED]

Національні та міжнародні НУО

До основних національних та міжнародних НУО належать:

- Українська асоціація вітроенергетики.
- Агентство з раціонального використання енергії та екології.
- Альянс «Нова енергія України».
- Національний екологічний центр України.
- Довкілля, Люди, Право (ДЛП).
- Європейсько-українська енергетична агенція.
- Робоча група НУО з питань зміни клімату.
- Birdlife International.

Громади та лідери громад

Голови місцевих громад (сільських рад) повинні постійно брати участь в обговоренні всіх аспектів Проекту, які можуть вплинути на їхню громаду, землі та інші активи. Зустрічі з цими групами будуть проводитися відповідно до місцевих практик і норм і відбуватимуться до будь-якого більш широкого інформування в селах з метою дотримання існуючих структур.

Notus докладе розумних зусиль, щоб переконатися, що такі особи дійсно представляють погляди громад, на які впливає проект, і що вони сприяють процесу комунікації, передаючи інформацію своїм виборцям та повідомляючи свої коментарі Notus, за необхідності.

Існує п'ять громад, на які безпосередньо впливає Проект, і попереднє залучення буде продовжуватися протягом усього життєвого циклу проекту.

Мешканці

Наступні мешканці, які, найімовірніше, будуть зачеплені проектом:

- Користувачі землі, включаючи фермерів та інших осіб, доступ яких до землі може бути порушений Проектом.
- Домогосподарства, розташовані в зоні впливу мерехтіння тіні.
- Домогосподарства або землекористувачі, розташовані в районах, схильних до підвищення рівня запиленості.
- Домогосподарства або громади, розташовані вздовж транспортного маршруту, які можуть зазнати незручностей, підвищеного рівня шуму та інших неприємностей, а також впливу на здоров'я та безпеку.

Сільськогосподарські компанії та користувачі сільськогосподарських земель

Сільськогосподарські компанії, фермерські підприємства та інші організовані землекористувачі є окремою та важливою групою зацікавлених сторін через сільськогосподарський характер території Проекту. Ці зацікавлені сторони можуть мати договори оренди землі, здійснювати комерційну сільськогосподарську діяльність або залежати від постійного доступу до сільськогосподарських угідь в межах або поблизу території Проекту.

Взаємодія з сільськогосподарськими компаніями буде зосереджена на домовленостях щодо доступу до земель, графіку будівництва, відновленні земель після робіт, захисті верхнього шару ґрунту та дренажних систем, запобіганні пошкодженню врожаю та забезпеченні безпечного доступу для сільськогосподарської техніки під час будівництва та експлуатації. З цією групою також будуть проводитися консультації щодо будь-яких тимчасових або постійних обмежень землекористування, пов'язаних з розташуванням турбін, під'їзними дорогами, підземними кабелями та повітряними лініями.

Вразливі групи

Були визначені такі групи:

- Однобатьківські сім'ї, сім'ї з низьким доходом та/або великою кількістю дітей, оскільки вони мають багато утриманців, а дохід домогосподарства має забезпечувати всіх членів сім'ї.
- Інваліди, які часто потребують додаткової підтримки в повсякденному житті та доступу до високоякісних медичних закладів.
- Пенсіонери, люди похилого віку та особи з поганим станом здоров'я, які часто потребують додаткової підтримки в повсякденному житті та доступу до високоякісних медичних закладів.
- Безробітні, включаючи молодь.
- Військові ветерани.

5.4 Залучення зацікавлених сторін на сьогоднішній день

З моменту початку розробки Проекту було проведено низку заходів із залучення зацікавлених сторін, які охопили етап визначення обсягу робіт. Більш детальна інформація про заходи із залучення зацікавлених сторін, проведені на сьогоднішній день, наведена в таблицях нижче:

Таблиця 5-1: Підсумок залучення зацікавлених сторін у 2020 році

Дата	Учасники	Основні обговорення
06 липня 2020	Представник [REDACTED] сільської ради	<p>Нещодавні поліпшення мережі асфальтованих доріг у селі принесли економічну користь фермерам та промисловості. Однак наявність ефективного та надійного громадського транспорту, поганий стан другорядних доріг та відсутність магазинів і ринків все ще залишаються проблемами, що турбують місцевих жителів. [REDACTED] сільська рада потребує сміттєзвалища для поліпшення системи поводження з відходами.</p> <p>Найкращим способом підтримки району з боку розробника вітрової електростанції було б інвестування в громадський транспорт.</p> <p>Основним видом економічної діяльності є сільське господарство, а менш значущими видами діяльності є полювання (в тому числі незаконне) та збір металобрухту.</p> <p>Сільська рада намагається надати 120 військовим ветеранам земельні ділянки, на які вони мають право, але, на жаль, вільних ділянок немає.</p> <p>Деякі місцеві жителі зазнають труднощів через низький рівень доходів. До вразливих верств населення належать багатодітні сім'ї.</p> <p>Сільська рада вважає, що малоімовірно, що під час будівництва люди переїдуть до району реалізації проекту в пошуках роботи, оскільки він розташований [REDACTED] (регіональний центр) що є значною відстанню.</p> <p>Місцеві жителі сільської ради загалом не зацікавлені в розвитку вітрової електростанції, оскільки не бачать для себе жодних прямих вигод.</p>
08 липня 2020	Представник району від сільської ради [REDACTED]	<p>Сільська рада має найбільшу кількість населення в районі та найбільше населення. Основними місцевими проблемами є погана якість місцевих доріг та недостатнє вуличне освітлення. У місцевості немає активних неурядових організацій (НУО) чи груп громадянського суспільства. Місцеві жителі займаються полюванням, хоча воно не є поширеним і є незаконним.</p> <p>Деякі місцеві жителі конфліктують між собою, що, на думку сільської ради, пов'язано з високим рівнем алкоголізму. Інші проблеми спричинені періодичними сильними зливами.</p> <p>На думку сільської ради, малоімовірно, що під час будівництва до цієї місцевості приїдуть люди в пошуках роботи, оскільки вона розташована далеко від міста.</p> <p>Представник оцінив, що 50 % населення підтримує проект, оскільки деякі не вірять у відновлювані джерела енергії. Це може бути пов'язано з недостатнім рівнем освіти та обізнаності про потенціал цього енергетичного ресурсу, який може зробити значний внесок у структуру енергобалансу.</p>

Дата	Учасники	Основні обговорення
09 липня 2020	Представник району від сільської ради [REDACTED]	<p>Одним з основних видів економічної діяльності для мешканців є участь у секторі переробки овочів, що включає виробництво томатного соку.</p> <p>Повільно, але економічні умови в сільській раді в цілому покращуються завдяки інвестиціям у вуличне освітлення та створенню малих підприємств. Основними проблемами залишаються брак інвестицій і необхідність у додаткових коштах.</p> <p>Місцеві жителі не виявляють особливого інтересу до проекту, оскільки повітряна лінія електропередачі проходить по межі села, а поблизу житлових будинків немає вітрогенераторів.</p>
06 липня 2020	Представник громади [REDACTED] сільської ради	<p>Головною особливістю [REDACTED] сільської ради є річка [REDACTED], яка протікає через село. Головною проблемою є брак інвестицій у дороги. У регіоні полювання ведеться в невеликих обсягах.</p> <p>Пенсіонери часто є вразливою групою, оскільки зазвичай мають низький рівень доходів.</p> <p>У регіоні немає активних місцевих НУО чи організацій громадянського суспільства. Місцеві жителі не конфліктують між собою.</p> <p>Цей проект не має значної підтримки, оскільки інвестиції обговорюються вже давно, але мало що змінилося.</p>
08 липня 2020	Представник громади з [REDACTED] сільської ради	<p>Головною особливістю [REDACTED] є великі сільськогосподарські угіддя та річка [REDACTED]. Потреби громади включають поліпшення дорожньої мережі та допомогу в очищенні річки від мулу та іншого сміття. У центрі села є школа та кладовище.</p> <p>У селі немає активних місцевих громадських організацій, конфлікти між людьми трапляються рідко. Однією з головних проблем, з якими стикаються місцеві жителі, є сезонність попиту на робочу силу в сільськогосподарському секторі, де багато місяців немає роботи.</p> <p>Місцеві жителі загалом підтримують Проект, оскільки очікується, що він сприятиме економічному зростанню та створенню робочих місць. Є літні люди, які вірять у чутки і наразі не підтримують Проект, що може бути пов'язано з уявними наслідками для здоров'я людей.</p> <p>Найкращий спосіб взаємодії розробника проекту з місцевими жителями – це проведення публічних зустрічей, на які прийде багато людей. Це сприятиме відкритій дискусії та прозорості.</p>

Дата	Учасники	Основні обговорення
09 липня 2020	Представник громади від сільської ради [REDACTED]	<p>Сільська рада охоплює велику кількість населення, а економічна діяльність зосереджена навколо великої сільськогосподарської компанії [REDACTED] (назва фермерського господарства). Нещодавно відкрилися нові магазини та ринкові кіоски, що є обладдйливим. Основні потреби громади включають соціальний/культурний центр для проведення місцевих заходів, ремонт сільської амбулаторії та ремонт місцевого дитячого садка.</p> <p>Місцеві жителі займаються полюванням та риболовлю вздовж річки. Місцевих конфліктів між людьми, пов'язаних із землею чи іншими питаннями, немає.</p> <p>До вразливих верств населення належать особи з інвалідністю, оскільки вони часто не можуть працювати. Існує ймовірність, що під час будівництва до цієї місцевості прийдуть місцеві жителі у пошуках роботи. Загалом, люди ставляться до Проекту нейтрально. Розробник Проекту повинен взаємодіяти з місцевими жителями за допомогою соціальних мереж, а також через сільську раду.</p>
07 липня 2020	Фермер, що перебуває під впливом проекту з [REDACTED]	<p>Фермер, що перебуває під впливом проекту, живе в 15 хвилинах їзди від цієї землі, де вирощують зернові та олійні культури. Його поля не зрошуються. Урожай транспортується на ринок за допомогою його власної вантажівки та орендованих транспортних засобів.</p> <p>Завдяки змінам клімату, фермерське господарство стало більш важким, і зростає потреба у використанні більшої кількості добрив. Іноді між фермерами виникають конфлікти, які вирішуються без залучення судів. Місцеві жителі використовують землю в межах проектної території для полювання на тварин, включаючи фазанів, перепелів, качок, гусей та кроликів.</p> <p>Жінки беруть участь у сільськогосподарській діяльності приблизно на 10 %, оскільки це переважно ручна праця. Фермер не підтримує проект, оскільки це дорогий спосіб виробництва енергії, який створює шум, частину якого людське вухо не може сприймати. Це може мати негативний вплив на здоров'я.</p>
06 липня 2020	Фермер, що перебуває під впливом проекту з [REDACTED]	<p>Фермер, що перебуває під впливом проекту, живе за 15 хвилин їзди від цієї землі, де вирощують зернові та олійні культури. Його поля не зрошуються. Урожай транспортується на ринок на його власному вантажівці.</p> <p>Фермери беруть участь у соціальній колективній організації: [REDACTED]</p> <p>Зміна клімату змінила сучасну практику ведення сільського господарства, згідно з якою насіння висівають раніше, урожай збирають раніше в році і зростає потреба у внесенні добрив. Іноді виникають конфлікти щодо землі, які вирішуються через судову систему. Інші види економічної діяльності включають полювання та збір металобрухту.</p> <p>В результаті реалізації проекту ділянка землі стане недоступною, що є економічною втратою, хоча фермер підтримує проект, оскільки він дозволить виробляти зелену енергію. Вітроелектростанція мала бути побудована багато років тому.</p>

Дата	Учасники	Основні обговорення
10 липня 2020	Фермер, що перебуває під впливом проекту з [REDACTED]	<p>Фермер, якого це стосується, живе за 5 хвилин їзди від цієї землі, де вирощують зернові, овочі, ягоди та технічні культури. Його поля зрошуються за допомогою мережі шлангів, підключених до джерела води. Урожай транспортується на ринок за допомогою його власної вантажівки.</p> <p>Фермер є членом асоціації овочівників, яка базується в [REDACTED]. За останні п'ять років заняття сільським господарством стало складнішим через брак інвестицій у дорожню інфраструктуру. У цьому районі також розвиваються мисливство та туризм.</p> <p>Жінки беруть участь у сільськогосподарській діяльності, керують тракторами, працюють бухгалтерами, а також виконують ручну працю.</p> <p>Фермер не підтримує проект, оскільки він створюватиме електромагнітні поля, які матимуть негативний вплив на здоров'я.</p>
08 липня 2020	Жінка з родини фермерів, що зазнала впливу проекту, з [REDACTED]	<p>Домашні обов'язки, які виконують тільки жінки, включають догляд за дітьми, приготування їжі, покупку товарів для дому та прибирання. До обов'язків, які виконують тільки чоловіки, належать прийняття рішень щодо видів культур, які слід вирощувати, та часу внесення добрив.</p> <p>Можливості працевлаштування в районі, як правило, однакові для чоловіків і жінок. Жінки матимуть рівне право голосу щодо того, як будуть витрачатися будь-які майбутні компенсації, що належать їм, якщо домогосподарство матиме право на компенсацію.</p> <p>Незрозуміло, як проект принесе користь місцевим жінкам. До вразливих верств населення належать пенсіонери, оскільки вони зазвичай мають низький дохід. У місцевій громаді немає насильства щодо жінок, а державні соціальні служби надають підтримку у разі насильницьких інцидентів.</p> <p>Жінки не підтримують проект, оскільки він матиме негативний вплив на здоров'я та погіршить стан місцевих доріг.</p>
06 липня 2020	Жінка з родини фермерів, що зазнала впливу проекту, з [REDACTED]	<p>Домашні обов'язки, які виконують виключно жінки, включають догляд за дітьми, приготування їжі, купівлю товарів для дому, прибирання та роботу за офіційною найманою працею. Жінки знаходять роботу в місцевих школах, медичних пунктах, дитячих садках тощо. Місцеві жінки вміють готувати страви української кухні.</p> <p>Можливості працевлаштування в районі, як правило, однакові для чоловіків і жінок. Жінки мають рівне право голосу щодо того, як будуть витрачатися майбутні компенсації, що належать їм.</p> <p>До вразливих верств населення належать інваліди та алкоголіки, оскільки вони не отримують державної підтримки.</p> <p>Багато місцевих жінок підтримують проект, оскільки очікується, що він сприятиме залученню інвестицій та створенню робочих місць, покращуючи місцевий бюджет сільської ради. Однак деякі жінки побоюються нових технологій та їхнього потенційного впливу на здоров'я.</p>

Дата	Учасники	Основні обговорення
09 липня 2020	Жінка з постраждалої фермерської родини з[REDACTED]	<p>Домашні обов'язки, які виконують виключно жінки, включають догляд за дітьми, приготування їжі, покупку товарів для дому та прибирання. Місцеві жінки вміють плести з бісеру, садити квіти та складати квіткові композиції.</p> <p>Можливості працевлаштування в районі, як правило, однакові для чоловіків і жінок. Жінки мають рівне право голосу щодо того, як будуть витратитися майбутні компенсації, що належать їм.</p> <p>До вразливих груп населення належать люди з інвалідністю, оскільки вони не отримують достатньої підтримки від уряду. Загалом жінки підтримують Проект, оскільки він передбачає розвиток зеленої енергетики. Не очікується, що вплив Проекту на жінок і чоловіків буде різним.</p> <p>Найкращий спосіб для розробника проекту підтримати місцеву громаду – це надати кошти на ремонт місцевих культурних центрів та організацію розважальних заходів для місцевих жителів.</p>

Таблиця 5-2: Заходи із залучення зацікавлених сторін, завершені у 2025 році

22 січня 2025	Консультанти СЕСА, представники Notus, органи влади [REDACTED] територіальної громади	<ul style="list-style-type: none"> Статус проекту та сприйняття зацікавлених сторін: заперечень проти проекту не висловлено, але місцеві органи влади висловили жаль з приводу затримки будівництва. Занепокоєння щодо [REDACTED] критикував власника проекту за невиконання зобов'язань соціальної угоди через зменшення зелених тарифів, що призвело до недостатньої фінансової підтримки громадських проектів. Демографічні та соціальні проблеми: Громади стикаються з проблемою скорочення населення, в тому числі дітей, через міграцію за кордон після початку війни в 2022 році.
23 січня 2025	Консультанти СЕСА, представники Notus, [REDACTED] територіальної громади	<ul style="list-style-type: none"> Нестача робочої сили становить значну проблему, і потенційним рішенням вважається автоматизація робочих місць. Алкоголізм залишається гострою соціальною проблемою, яка впливає на місцеві громади. Сільське господарство та економіка: Більшість жителів займаються сільським господарством та садівництвом, причому поширеним є тепличне господарство (особливо вирощування помідорів). У 2020 та 2021 роках сільське господарство сильно постраждало від посухи. Ще однією ключовою проблемою, що впливає на продуктивність сільського господарства, є засоленість ґрунтів. Громади залежать від послуг, пов'язаних з туризмом, тоді як мешканці [REDACTED] переважно зайняті обслуговуванням [REDACTED](назва інфраструктурного об'єкту) . Поводження з відходами та екологічні проблеми: Наразі в місцевих громадах не проводиться сортування відходів.

		<ul style="list-style-type: none"> • Відповідно до зміненого Закону України «Про поводження з відходами» (2022), сміттєзвалища, що не відповідають вимогам, виводяться з експлуатації та рекультивуються. • Сміттєзвалище в [REDACTED] залишається єдиним прийнятним варіантом утилізації відходів для цих громад. • Заперечень проти проекту не було, але місцева влада висловила жаль з приводу затримки будівництва.
--	--	--

Заходи із залучення зацікавлених сторін були завершені відповідно до національних нормативних вимог під час підготовки Детального плану території (ДПТ) (2012), Оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС/ОВД) (2019) та ОВНС (2023) і оновленої ОВНС (2025). ОВД (2023) до оновленого проекту була однотайно підтримана всіма зацікавленими сторонами. В результаті триваючої війни та частих відключень електроенергії та блекаутів думка громади стала більш сприятливою до Проекту.

Таблиця 5-3: Підсумок залучення зацікавлених сторін відповідно до національного регулювання

Дата	Основні обговорення
ОВД (2019)	<p>Публічні слухання з обговорення звіту про оцінку впливу на навколишнє середовище (ОВНС) запланованої діяльності відбулися [REDACTED]</p> <p>Під час громадського обговорення звіту про ОВД, в тому числі протягом громадських слухань, громадськістю до Департаменту екології та природних ресурсів [REDACTED] не надходило пропозицій та заперечень.</p>
ОВД (2023)	<p>Протягом періоду громадських консультацій було проведено три громадські слухання для обговорення звіту про оцінку впливу на навколишнє середовище (ОВНС) для проекту. Ці слухання відбулися [REDACTED] за допомогою відеоконференції.</p> <p>Слухання проводилися відповідно до пункту 3 Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на навколишнє середовище, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 989 від 13 грудня 2017 року та зміненого постановою № 967 від 8 вересня 2023 року. У зв'язку з діючим в Україні воєнним станом усі громадські слухання проводилися у віртуальному форматі.</p> <p>Процес громадського обговорення охоплював усі етапи процедури оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС). Початкове громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації, необхідних для звіту про ОВНС, тривало 20 робочих днів з моменту офіційної публікації повідомлення про проект.</p> <p><i>Письмові коментарі та пропозиції від громадськості</i></p> <p>Під час періоду громадських консультацій міністерство отримало коментарі та пропозиції від громадськості щодо запланованого проекту, обсягу досліджень та рівня деталізації, включеного до звіту про ОВД. Ці пропозиції були подані переважно Українською групою з охорони навколишнього середовища (НУО). Міністерство розглянуло ці пропозиції та надало свої відповіді, вказавши, чи кожна пропозиція була повністю прийнята, частково прийнята або відхилена з обґрунтуванням.</p>

	<p>Крім того, у звіті зазначено, що жодних інших коментарів або пропозицій від громадськості щодо самого звіту про ОВД не надходило.</p>
ДПТ (2024)	<p>[REDACTED] Метою плану було розроблення, будівництво, експлуатація та обслуговування об'єктів відновлюваної енергетики, включаючи вітрові та сонячні електростанції, а також необхідну інфраструктуру.</p> <p>[REDACTED]. Представників громадськості на слуханнях не було.</p> <p>[REDACTED] Вісімнадцять ділянок виділено під енергетичне обладнання, при цьому призначення земель змінено з сільськогосподарського на промислове.</p> <p>Було зазначено кілька обмежень та коригувань. Департамент культури, національностей, релігії та охорони культурної спадщини виявив кургани поблизу, але не в межах проектної ділянки. Максимальна висота обладнання була збільшена з 200 метрів до 250 метрів відповідно до рекомендацій інвестора. Заходи пожежної безпеки включають додаткові резервуари для зберігання води на під'їзних дорогах. Оскільки на об'єкті одночасно буде працювати не більше 50 працівників, укриття не потрібні. Незважаючи на обмежену присутність людей, до плану включено місце для утилізації відходів.</p> <p>Громадськість була належним чином поінформована про публічні слухання та отримала можливість взяти участь і подати коментарі, включаючи можливість надати письмові коментарі протягом встановленого періоду консультацій після засідання. Під час публічних слухань або протягом наступного періоду для подання письмових коментарів від членів громадськості не було отримано жодних заперечень, коментарів або пропозицій. В результаті слухання завершилися затвердженням детального плану, який було рекомендовано прийняти [REDACTED]</p>

6 Соціальні наслідки та запропоновані заходи щодо їх пом'якшення

Будь-які дії такого масштабу та характеру, як цей Проект, не тільки матимуть позитивний вплив на його бенефіціарів, але й пов'язані з ризиками та впливають на ширше населення цільових сіл. Нижче наведена таблиця дає загальний огляд цих ризиків та можливостей. Вона дозволить Notus відповідно планувати та пом'якшувати ризики, де це можливо.

Усі наслідки (екологічні, соціальні тощо) та заходи щодо їх пом'якшення будуть наведені у звіті про оцінку екологічного та соціального впливу.

Вплив можна розділити на короткостроковий (під час будівництва) та довгостроковий (після введення в експлуатацію):

Таблиця 6-1: Можливий соціальний вплив та запропоновані заходи щодо його зменшення

Рецептор	Вплив	Пом'якшення
Можливі під час етапу будівництва		
Будівельний шум	Загальні незручності для місцевого населення, спричинені будівельними роботами.	Заборона гучних робіт між 22:00 і 8:00, а також у вихідні дні. У разі виникнення необхідності у проведенні термінових будівельних робіт у нічний час, буде дотримано нормативну межу шуму – еквівалент LA = 45 дБА.
Будівельна робоча сила	Можливість прямого короткострокового негативного впливу на місцевому рівні, якщо не буде забезпечено проживання для різноманітного персоналу	Підрядники несуть відповідальність за дотримання вимог щодо умов праці та робочих умов.
Якість повітря	Будівельні роботи призведуть до утворення пилу	Впровадження плану управління дорожнім рухом та транспортом (ТМР) Використання належним чином обслужених транспортних засобів та будівельного обладнання з системами контролю викидів та заходами щодо придушення пилу. Моніторинг будь-яких скарг (через механізм розгляду скарг), поданих місцевими зацікавленими сторонами, як додатковий інструмент контролю за проблемою пилу.
Транспорт – рух важких вантажних автомобілів (ВВА) під час будівництва	Вплив руху ВТВ, пов'язаного з проектом, під час будівництва на існуючу дорогу. Збільшення	Проект буде контролювати ефективність доставки будівельних матеріалів на будівель-

Рецептор	Вплив	Пом'якшення
<p>Загальні ризики безпеки, пов'язані з рухом транспорту</p>	<p>загального щоденного транспортного потоку на місцевій дорожній мережі</p> <p>Збільшення руху ВТТ під час будівництва створює ризик аварій.</p> <p>Можливе пошкодження місцевих доріг</p>	<p>ний майданчик, і, якщо необхідно, на майданчику буде забезпечено достатнє місце для зберігання, щоб запобігти будь-яким затримкам у процесі будівництва.</p> <p>Впровадження ТМП з метою зменшення ризиків для водіїв, місцевих учасників дорожнього руху та пішоходів (де це доречно).</p> <p>Проведення базового обстеження стану існуючих доріг уздовж будівельних ділянок. Це допоможе оцінити, чи поганий стан, наприклад, виявлений за відгуками зацікавлених сторін, існував раніше або може бути пов'язаний з проектом.</p> <p>Проведення відповідного навчання з безпеки дорожнього руху для всіх водіїв у рамках їхнього вступного інструктажу та на постійній основі.</p> <p>Проактивний моніторинг поведінки водіїв та дотримання ними заходів з управління дорожнім рухом, підкріплений регулярними інспекціями, наглядом та застосуванням коригувальних заходів у разі необхідності, з використанням механізму розгляду скарг як додаткового каналу зворотного зв'язку, а не основного засобу моніторингу.</p>
<p>Безпека</p>	<p>Імовірне підвищення ризиків для безпеки та охорони громадськості внаслідок припливу робітників</p>	<p>Переконайтеся, що служба безпеки проекту знає про цілі проекту щодо налагодження добрих відносин із місцевими зацікавленими сторонами; про механізм розгляду скарг, за допомогою якого громади можуть висловлювати свої занепокоєння; а також про те, що служба безпеки проходить навчання з питань прав людини та культурної чутливості, щоб забезпечити повагу та захист місцевої громади.</p>

Рецептор	Вплив	Пом'якшення
Медичні послуги	Діяльність проекту призведе до збільшення кількості робочої сили, що, в свою чергу, може збільшити навантаження на місцеві медичні послуги та інфраструктуру.	Переконайтеся, що всі підрядники отримують належну медичну допомогу.
Вживання алкоголю	Діяльність в рамках проекту призведе до збільшення кількості робочої сили. Це, ймовірно, призведе до збільшення попиту на алкоголь у цьому районі. Це також може призвести до потенційного зростання агресії або конфліктів між працівниками та місцевими жителями/сусідами.	Забезпечити дотримання та контроль політики нульової толерантності до алкоголю для працівників під час робочого часу. Забезпечити проведення випадкових тестів на алкоголь для працівників, які входять на територію об'єкта та залишають її. Розробити систему покарань для всіх, хто буде виявлений з алкоголем у таборі для працівників або на території об'єкта.
Травми від будівельних робіт та надзвичайних подій	Можливість заподіяння шкоди працівникам внаслідок нещасних випадків, пов'язаних з будівельними роботами та надзвичайними ситуаціями.	<p>Дотримуйтесь заздалегідь визначених маршрутів та зон на території проекту та обладнання. Використовуйте відповідні знаки. Повідомте місцевих жителів, що вони не повинні заходити на територію будівництва.</p> <p>Розробіть план реагування на надзвичайні ситуації (ERP).</p> <p>Повідомте про потенційні ризики та план реагування на надзвичайні ситуації (ERP) тих, хто може найбільше постраждати від надзвичайних ситуацій.</p> <p>Зв'яжіться з найближчими поліцейськими, пожежними та швидкими станціями у разі будь-яких пов'язаних з цим нещасних випадків.</p>
Можливості працевлаштування	<p>Тимчасові робочі місця під час будівельної фази проекту.</p> <p>Непряме створення робочих місць у сфері послуг та постачання для задоволення потреб місцевої робочої сили.</p>	<p>Чітко повідомляти місцевим жителям про прогнози щодо зайнятості, терміни та вимоги до кваліфікації.</p> <p>Впровадити план найму місцевих працівників за погодженням з представниками громади.</p> <p>Заходи з покращення включають:</p>

Рецептор	Вплив	Пом'якшення
		<ul style="list-style-type: none"> Дослідження можливостей місцевого постачання та закупівель для сприяння сталому розвитку малого бізнесу.
Місцева власність	Пошкодження місцевої власності, споруд, будівель тощо.	<p>Будівельні роботи будуть проводитися таким чином, щоб мінімізувати вплив на майно місцевих жителів.</p> <p>Усі скарги, пов'язані з пошкодженням майна, повинні подаватися через механізм розгляду скарг, який допомагає розслідувати та оцінити причину пошкодження та відповідальну за нього сторону. Збитки, спричинені будівельними роботами, повинні бути покриті або відшкодовані.</p>
Використання землі (як тимчасове, так і постійне)	Пошкодження сільськогосподарських угідь	Процес компенсації визначений у договорі з фермером та/або землевласником.
Можливе після введення в експлуатацію		
Ефект мерехтіння тіні ²	Очікується, що приблизно 21 чутливий рецептор зазнає ефекту мерехтіння тіні, що перевищує рекомендовані межі, спричиненого вітрогенераторами 6, 7, 26, 27, 28, 30, 32 та 39.	З метою забезпечення зменшення впливу до рівня, нижчого за межу, зазначену в Керівних принципах IFC щодо охорони навколишнього середовища, охорони здоров'я та безпеки вітрових електростанцій, вітрогенератори, які, як встановлено, спричиняють ефект мерехтіння тіні, повинні бути обладнані модулем запобігання мерехтінню тіні. Таке запобігання буде необхідним для вітрогенераторів 6, 7, 26, 27, 28, 30, 32 та 39.

² Відповідно до міжнародних рекомендацій, зона ризику падіння криги розраховується за формулою $1,5 \times (\text{висота вежі} + \text{діаметр ротора})$. Для нашого проекту вона не перевищує 500 метрів. Водночас: найближчі житлові будинки розташовані на відстані понад 800 метрів, а найближча дорога загального користування — на відстані понад 1400 метрів від вітрової турбіни

7 Розкриття інформації та графік

7.1 Розкриття інформації під час збору базових даних

Під час процесу ESIA інформація повинна бути надана всім зацікавленим сторонам з використанням культурно прийнятних методів з метою забезпечення інформованої участі та конструктивних двосторонніх консультацій.

Інформація про проект має бути надана наступним чином:

- Усні резюме під час зустрічей та обговорень (проводяться українською мовою).
- Питання та відповіді під час зустрічей та обговорень (проводяться українською мовою).
- Брошура з інформацією про проект (англійською та українською мовами).
- Брошура про механізм розгляду скарг (англійською та українською мовами).
- Відеоролики, що демонструють вплив мерехтіння тіні на землю, за допомогою портативних планшетів.
- Великі друковані плакати формату A0 (англійською та українською мовами).
- Дошки оголошень, на яких розміщено копію великого друкованого плаката (вище).
- Месенджери (месенджери, які досить широко використовуються місцевими жителями)

7.2 Розкриття інформації

Нетехнічний підсумок (NTS) та План Взаємодії з зацікавленими сторонами (ПВЗС) будуть опубліковані на офіційному веб-сайті Проекту українською та англійською мовами. Національна ОВД вже опублікована на офіційному веб-сайті Міністерства екології відповідно до національних вимог³.

Керівництво та персонал Notus співпрацюватимуть з відповідними місцевими муніципальними органами влади та департаментами під час розробки проекту та протягом реалізації кожного компонента проекту.

Notus за допомогою місцевих муніципальних органів влади та місцевих громадських рад забезпечить інформування місцевого населення, зокрема мешканців та підприємств, які проживають або працюють поблизу місця реалізації проекту або використовують землю, яка може бути зачеплена проектом. Це особливо стосується початку будівельних робіт та очікуваних наслідків.

7.3 Графік

На основі поточного графіка ОВДІ наведений нижче графік розкриття інформації:

- Розкриття інформації про НТС = травень 2026 року
- Розкриття інформації про ПВЗС = травень 2026 року

³ <http://eia.menr.gov.ua/places/view/4112>

Усі вищезазначені документи будуть опубліковані на офіційному веб-сайті Проекту українською та англійською мовами, а також інформація буде розміщена на інформаційній дошці/оголошеннях у відповідних будівлях громад та оголошеннях у місцевих ЗМІ. Термін розкриття інформації становить 30 днів до початку етапу будівництва.

7.4 Інші заходи із залучення зацікавлених сторін

Зацікавлені сторони будуть залучені протягом усього процесу реалізації для консультацій, поширення інформації та управління скаргами. Буде здійснюватися постійний обмін інформацією про проект з лідерами громад, щоб зацікавлені сторони були поінформовані про будівельні роботи та їхній хід, щоб мінімізувати скарги та управляти очікуваннями.

7.5 Методи комунікації

Методи комунікації, які будуть використовуватися на етапі підготовки до будівництва та будівництва проекту, включатимуть:

- Публікація для громадського огляду ПВЗС та нетехнічного резюме.
- Зустрічі з регуляторними органами.
- Публічні зустрічі.
- Опублікування оновленої інформації на веб-сайті місцевої ради.
- Оголошення в місцевих ЗМІ.
- Надання загальної інформації на дошках оголошень у ключових громадських місцях.
- Оприлюднення звітів про моніторинг.
- Оголошення в широко використовуваних месенджерах місцевими жителями.

Таблиця 7-1: Майбутня програма залучення зацікавлених сторін⁴

Дія	Терміни та частота реалізації проекту	Вид діяльності, що буде здійснюватися / інформація, що буде розкриватися	Форми комунікації
Придбання землі, обмеження використання землі та угоди про використання землі	Підготовка до будівництва та будівництва Для потреб проекту необхідна нова земельна ділянка	Офіційні зустрічі та неформальні особисті зустрічі з власниками та орендарями землі	Особисті зустрічі та протоколи всіх офіційних і неофіційних зустрічей Записи повинні містити: список учасників, порядок денний зустрічі, всі прийняті рішення та досягнуті домовленості
Оголошення про початок етапу будівництва проекту.	Перед початком будівництва Один раз перед початком будівництва	Постійне інформування про хід реалізації проекту під час будівництва, включаючи представлення та презентації графіків і термінів реалізації проекту, плану робіт, оновлень ESMP та ПВЗС.	Інформаційна дошка/оголошення у відповідних будівлях громад Оголошення в місцевих ЗМІ

⁴ Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» місцева влада може ввести обмеження на проведення публічних зібрань.

Регулярні консультації з фермерами та місцевими представниками під час будівництва та експлуатації.	Підготовка до будівництва та будівництво Постійна комунікація та оновлення	Інформування місцевих фермерів про хід будівництва.	Повідомлення фермерів, які будуть повідомлятися на поточних зустрічах Регулярне інформування за допомогою інформаційних дошок Постійна комунікація з сільськими головами Особисто (через земельного менеджера/ фахівця зі зав'язків з громадськістю)
Місцева громада, місцеві органи охорони культурної спадщини та поліція (у разі виявлення людських останків, про що слід повідомити у разі випадкової знахідки).	Будівництво Виявлення випадкової знахідки	Повідомлення громади у разі випадкового виявлення знахідки. Надання детальної інформації про випадкову знахідку.	Відповідно до вимог закону та процедури випадкових знахідок
Повідомлення місцевих жителів про будь-які зміни в програмі будівництва.	Будівництво Про зміни в програмі будівництва	Детальна інформація про будь-які майбутні зміни до запропонованої програми будівництва, включаючи запропоновані роботи на місцевих дорогах та програму транспортування основних компонентів	Інтернет – веб-сайт компанії. Місцеві газети/радіо. Інформаційна дошка/оголошення у відповідних будівлях громад. Розповсюдження інформаційних листівок серед місцевих мешканців.
Оголошення про введення проекту в експлуатацію та початок його реалізації.	Перед початком операційної фази Один раз перед введенням в експлуатацію та запуском	Офіційне повідомлення про експлуатацію вітроелектростанції	Якнайшвидше після введення в експлуатацію, якщо не раніше: Інтернет – веб-сайт компанії. Місцеві газети/радіо. Інформаційна дошка/оголошення у відповідних будівлях громад. Постійна присутність та комунікація земельного менеджера
Надання інформації про проект через інформаційні дошки	Будівництво/експлуатація Один раз на три місяці під час етапу будівництва	Інформаційна дошка, що встановлюється біля входу на територію проекту, з основною інформацією про проект та контактними даними.	Інформаційні дошки

	Один раз на рік під час експлуатації		
Дослідження птахів і кажанів	Будівництво / Експлуатація Один раз на рік	Щорічна публікація результатів обстеження птахів і кажанів, проведеного під час будівництва, та результатів моніторингу, проведеного під час експлуатації.	Інтернет – веб-сайт компанії. Відповідно до вимог моніторингу ВОУ.

Показник моніторингу для перевірки виконання ПВЗС.

Таблиця 7-2: Показник моніторингу для виконання ПВЗС

Область	Показники
Розкриття інформації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кількість публічних інформаційних сесій 2. Доступність інформації про проект на веб-сайті та на місцевих дошках оголошень 3. Кількість зустрічей із фермерами
Охоплення зацікавлених сторін	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсоток охоплених зацікавлених сторін (наприклад, місцеві жителі, фермери, місцеві органи влади, НУО) 2. Кількість вразливих/загрожених зацікавлених сторін, з якими проведено консультації (наприклад, люди похилого віку, меншини, домогосподарства, очолювані жінками, особливо в умовах війни)
Якість взаємодії	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсоток зустрічей, на яких були надані послуги перекладу для осіб, які не володіють домінуючою мовою 2. Відгуки зацікавлених сторін щодо чіткості та корисності наданої інформації
Механізм розгляду скарг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кількість скарг, отриманих за місяць (шум від будівництва, пил, транспорт, доступ до землі, зайнятість, проблеми з правами людини, домагання (включно з сексуальними домаганнями), дискримінація, помста за подання скарги тощо) 2. Відсоток скарг, що повторюються

8 Внутрішні та зовнішні ресурси та обов'язки

У зв'язку з реалізацією ПВЗС Notus несе відповідальність за наступне:

- Затвердження всієї документації, що містить інформацію про проект, яка буде використовуватися для взаємодії із зацікавленими сторонами, перед її використанням.
- Затвердження змісту цієї ПВЗС та будь-яких подальших змін.
- Функціонування механізму розгляду скарг.
- Надання інформації зацікавленим сторонам з використанням матеріалів для розкриття інформації.
- Практична та логістична організація всіх заходів із залучення зацікавлених сторін, включаючи контактування із зацікавленими сторонами для узгодження часу/місця зустрічей.
- Підготовка та надсилання всіх листів-запрошень для залучення зацікавлених сторін.
- Участь/сприяння у всіх зустрічах/обговореннях із зацікавленими сторонами, включаючи бронювання приміщень для зустрічей, організацію перекусів та фіксацію всіх результатів і порушених питань.
- Створення точного протоколу всіх заходів із залучення зацікавлених сторін та зазначення будь-яких необхідних подальших дій.

9 Механізм розгляду скарг

Мета цього розділу – описати механізм розгляду скарг, який буде використовуватися для прийому та сприяння вирішенню питань та скарг третіх сторін або зацікавлених громад щодо Проекту під час підготовки Оцінка впливу на довкілля та соціальне середовище.

Механізм розгляду скарг має на меті оперативне вирішення питань за допомогою зрозумілого та прозорого процесу, який є культурно прийнятним та легкодоступним, без будь-яких витрат та без покарання сторони, яка подала скаргу. Механізм розроблено таким чином, щоб він не перешкоджав доступу до майбутнього судового або адміністративного процесу та гарантував конфіденційність особи/групи, яка подала скаргу.

Детальна інформація про механізм розгляду скарг, спеціально розроблений для цього проекту, має бути оприлюднена шляхом розповсюдження паперових копій брошури про механізм розгляду скарг (наведеної нижче в розділі 9.7) під час усіх заходів із залучення зацікавлених сторін. Контактна інформація також має бути розміщена на публічних плакатах та на друкованих плакатах, що використовуються під час зустрічей.

9.1 Ключові показники ефективності

Для механізму розгляду скарг розроблено такі показники ефективності:

- Використання – мета полягає в тому, щоб усі скарги (100%) надходили через механізм розгляду скарг, перш ніж проблеми зацікавлених громад будуть винесені на розгляд іншої сторони, наприклад, органу екологічного регулювання або засобів масової інформації.
- Кількість – загальна кількість скарг, отриманих протягом кожного місяця, повинна ретельно відстежуватися для виявлення тенденцій.
- Тип – кількість скарг, пов'язаних з категоріями, що стосуються результатів перепису населення та оцінки інвентаризації активів тощо.
- Стать – зазначається стать особи, яка подає скаргу.
- Цілі щодо вирішення – мета полягає в тому, щоб щонайменше 80% скарг було вирішено протягом 15 календарних днів, починаючи з дати реєстрації скарги. Усі апеляції повинні бути повністю вирішені протягом подальшого періоду в 15 календарних днів, починаючи з дати надання первинної відповіді.
- Повторне виникнення – метою є зменшення кількості скарг, що стосуються подібних питань, з часом шляхом поліпшення екологічних та соціальних показників.

9.2 Сфера

Механізм розгляду скарг призначений для використання третьою стороною або зацікавленою громадою у зв'язку з будь-якими питаннями, пов'язаними з Проектом.

Механізм розгляду скарг доступний для всіх зацікавлених сторін. Неписьменним особам, особам з інвалідністю або вразливим групам буде надано допомогу, включаючи можливість подати скаргу усно або за допомогою персоналу Проекту. За запитом будуть надані альтернативні формати та допомога.

9.3 Ролі та обов'язки

Компанія Notus має призначеного фахівця зі зав'язків з громадськістю та менеджера з екологічних та соціальних питань, які будуть відповідати (залежно від того, хто буде присутній на будівельному майданчику або замінюватиме один одного) за:

- Прийняття та реєстрацію скарг
- Розгляд скарг
- Провозиції способів вирішення скарг у координації з вищим керівництвом Notus та іншими відповідними сторонами.
- Інформування сторони, що подала скаргу, про відповідь Notus та реєстрація факту повідомлення про відповідь.
- Моніторинг та забезпечення дотримання загальних процесів, встановлених у механізмі розгляду скарг, включаючи питання, пов'язані з конфіденційністю.

Notus визнає, що місцеві органи влади можуть отримувати скарги, пов'язані з Проектом. Хоча місцеві органи влади можуть сприяти полегшенню комунікації, вони не будуть виступати в ролі фільтра або органу, що приймає рішення в рамках механізму розгляду скарг. Усі скарги, незалежно від каналу, через який вони були отримані, будуть реєструватися, оцінюватися та оброблятися безпосередньо Проектною компанією через фахівця зі зав'язків з громадськістю та менеджера з питань навколишнього середовища та соціальної політики.

9.4 Реєстрація та облік скарг

Письмові та/або усні скарги будуть реєструватися фахівцем зі зав'язків з громадськістю та менеджером з екологічних та соціальних питань Notus за допомогою електронного журналу скарг та паперової форми запису, з зазначенням такої інформації:

- Ім'я скаржника, назва громади, адреса проживання/роботи.
- Дата, час та місце отримання скарги.
- Опис скарги та будь-яких третіх сторін (включаючи основних підрядників), які беруть участь у справі.
- Бажаний спосіб подальшого спілкування з особою, яка подала/очолює скаргу, під час подальшого процесу її вирішення.

Надається шаблон журналу скарг та паперової форми запису. Керівник юридичного відділу та менеджер з питань навколишнього середовища та безпеки зберігатимуть усі записи в таємниці, забезпечуючи зберігання паперових записів у зачиненому файлі та використання надійного пароля для збереження конфіденційності електронних записів.

Скарги, пов'язані з правами людини, домаганнями, дискримінацією або помстою, будуть розглядатися як чутливі випадки. Такі скарги будуть розглядатися з підвищеною конфіденційністю, обмеженим доступом до інформації та відповідно до принципів, орієнтованих на жертв. Скаржники будуть поінформовані про доступні служби підтримки, включаючи юридичну, медичну або психосоціальну допомогу, де це доречно.

Журнал скарг (Додаток Б) буде використовуватися для постійного запису скарг у міру їх надходження, оцінки та вирішення і буде зберігатися в електронному вигляді в комп'ютерній мережі компанії.

9.5 Аналіз скарг

Після правильного запису інформації фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань зв'язуються з особою, яка подала скаргу, щоб дізнатися якомога більше про випадок. Важливо уважно вислухати особу, щоб продемонструвати, що Notus серйозно ставиться до скарг, та спробувати налагодити позитивні відносини з особою на початку процесу вирішення.

Після цього фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань візьмуть на себе відповідальність за обговорення справи з іншими співробітниками організації та іншими сторонами, залежно від обставин, і запропонують рішення.

Фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань згодом повідомлять про відповідь особі/групі, яка подала скаргу, з метою вирішення проблеми. Цільовий час відповіді від дати отримання скарги до надсилання відповіді особі/групі становить 15 календарних днів. Буде прийнято рішення про необхідність внесення змін до робочих процедур, щоб запобігти повторенню такої ж скарги.

Перш ніж скарга може бути закрита і вважатися «вирішеною», фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань перевірять у особи/групи, яка подала скаргу, чи задоволені вони наданою відповіддю. Представника особи/групи просять підписати паперову форму запису, вказавши, що вони задоволені відповіддю. Якщо вони не задоволені, то мають право оскаржити рішення (див. нижче).

9.6 Право на оскарження

Якщо особа/група, яка подала скаргу, не задоволена первинною відповіддю і бажає продовжити розгляд скарги, вона має право подати апеляцію. Усі апеляції будуть передані третій (нейтральній) організації, з якою Notus уклав договір (наприклад, консультанту, представнику НУО тощо), яка надасть рекомендації щодо вирішення справи та спробує вирішити її шляхом медіації. Термін вирішення апеляцій становить 15 календарних днів з дати надсилання Notus первинної відповіді.

У разі, якщо заявник не приймає рекомендоване рішення за результатами другого розгляду, справа (включно з усіма документами, пов'язаними зі скаргою) буде повернута заявнику, щоб він міг вільно продовжувати судовий або інший адміністративний процес.

9.7 Брошура про механізм розгляду скарг

Компанія Notus розробила механізм розгляду скарг, який має на меті приймати та вирішувати занепокоєння та скарги серед громад, які зазнають впливу Проекту. Механізм розгляду скарг спрямований на оперативне вирішення занепокоєнь за допомогою доступного та прозорого консультативного процесу. Мета цієї брошури – описати, як ви можете подати скаргу, як ми реєструємо інформацію про скаргу, нашу процедуру розслідування та як ви отримуєте від нас відповідь із запропонованим рішенням.

Будь-яка особа, група або інший тип зацікавленої сторони може зв'язатися з нами та подати скаргу. Однак скарга повинна бути пов'язана з будь-якою діяльністю, пов'язаною з Проектом. Ви можете подати скаргу, поклавши її в скриньку для пропозицій (офіс компанії), зателефонувавши, надіславши листа, через наш веб-сайт, електронною поштою або особисто, зв'язавшись з нижчезазначеною особою:

Фахівець зі зав'язків з громадськістю/земельний менеджер	Менеджер з екологічних та соціальних питань
Електронна пошта: mykola.berzabint@notus.ua	Електронна пошта: info@notus.ua
Мобільний телефон: +380677831741	Мобільний телефон: +380676212228

Будь-яка письмова та/або усна скарга буде зареєстрована фахівець зі зав'язків з громадськістю та/або менеджером з екологічних та соціальних питань а також, можливо, іншими представниками Notus. Від вас буде запрошено надати таку інформацію:

- Ваше ім'я, назва громади або професія, а також бажані контактні дані.
- Дата, час, місце отримання скарги та спосіб її подання (тобто паперова форма скарги, форма скарги на веб-сайті, усно, по телефону тощо).
- Опис скарги, який може включати будь-яких третіх осіб (наприклад, будівельного підрядника).
- Ваші бажані засоби зв'язку в майбутньому (номер телефону, електронна адреса), щоб ми могли зв'язатися з вами в майбутньому.

Інформація, яку ви надаєте нашому фахівцеві зі зав'язків з громадськістю та менеджеру з екологічних та соціальних питань, буде записана в журналі скарг. Однак ви не зобов'язані надавати своє ім'я і можете подати скаргу анонімно, якщо не бажаєте розкривати свою особу.

Після того, як ви подали скаргу, фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань, які отримали скаргу, можуть зв'язатися з вами, щоб попросити надати більш детальну інформацію про скаргу. Після того, як ваша скарга буде зареєстрована і деталі про неї будуть зафіксовані, фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань обговорять і розслідують справу з іншими співробітниками проекту та іншими сторонами, якщо це необхідно. Під час цього процесу фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань оцінять важливість скарги та проведуть розслідування. Фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань будуть інформувати вас про хід розслідування.

Відповідь на скаргу буде підготовлена фахівцем зі зав'язків з громадськістю та менеджером з екологічних та соціальних питань протягом 15 календарних днів після отримання скарги, і вам буде надано письмову відповідь. Ви будете повідомлені про запропоновані заходи, вжиті для вирішення скарги, та надані будь-які необхідні роз'яснення.

Фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань запитують вас, чи ви задоволені остаточною відповіддю або чи потрібні подальші дії. Якщо ви

вважаєте, що проблема не була вирішена відповіддю, фахівець зі зав'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань повторно оцінять вашу скаргу.

Ви також маєте право оскаржити наше остаточне рішення. Якщо ви бажаєте подати апеляцію, Notus запросить незалежну сторону (наприклад, НУО або групу громадянського суспільства) і попросить її надати одного або декількох представників для посередництва у вирішенні спору. Під час процесу посередництва Notus оплатить усі розумні витрати, і з вас не буде вимагатися жодних грошових коштів. Мета процесу посередництва — досягти взаємоприйнятного вирішення скарги. Скарга буде вважатися закритою лише після того, як запропоноване рішення буде виконано до задоволення постраждалої сторони і проект отримає підтвердження про задовільне виконання, якщо це доречно.

У будь-який момент під час процесу вирішення скарги ви можете звернутися за незалежною юридичною консультацією. Якщо ви бажаєте це зробити, Notus надасть вам підтримку у знайомстві з незалежним юридичним радником (якщо ви попросите про допомогу в цьому) і може оплатити розумні витрати, понесені вами.

Інформація про механізм розгляду скарг оприлюднюється на зустрічах із зацікавленими сторонами, у друкованих листівках, на плакатах у громадських місцях та в офісі Проекту, а також на веб-сайті Проекту, щоб усі зацікавлені сторони знали, як отримати доступ до цього механізму та ним скористатися.

Додаток А. Брошура про механізм розгляду скарг

Компанія Notus прагне вирішувати скарги якомога швидше і впровадила механізм розгляду скарг спеціально для проекту вітрової електростанції Libental. Мета цієї брошури – описати, як ви можете подати скаргу, як ми реєструємо інформацію про скаргу, нашу процедуру розслідування та як ви отримаєте від нас відповідь із запропонованим рішенням.

Будь-яка особа, група або інший тип зацікавленої сторони може зв'язатися з нами та подати скаргу. Однак скарга повинна бути пов'язана з будь-якою діяльністю, що стосується проекту.

Щоб зв'язатися з нами щодо скарги про цей проект, скористайтеся наступною інформацією:

NOTUS:

Фахівець зі зв'язків з громадськістю

Менеджер з екологічних та соціальних питань

Електронна пошта:

mykola.berzabint@notus.ua

Електронна пошта:

info@notus.ua

Мобільний телефон: +380677831741

Мобільний телефон: +380676212228

Будь-яка письмова та/або усна скарга буде зареєстрована менеджером з екологічних та соціальних питань компанії Notus, а також, можливо, іншими представниками компанії Notus. Від вас буде запрошено надати таку інформацію:

- Ваше ім'я (або назва вашої групи) та адреса (назва громади) і повні контактні дані.
- Дата, час та місце отримання скарги.
- Опис скарги, який може включати будь-яких третіх осіб (наприклад, будівельного підрядника), а також час і місце виникнення проблеми.
- Ваш бажаний спосіб зв'язку в майбутньому, щоб ми могли зв'язатися з вами в майбутньому.

Інформація буде внесена до журналу скарг та паперового реєстру. Фахівець зі зв'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань компанії Notus зберігатимуть усі записи в таємниці, забезпечуючи зберігання паперових записів у зачищеному файлі, а для збереження конфіденційності електронних записів буде використовуватися надійний пароль.

Фахівець зі зв'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань Notus, який отримує скаргу, зв'яжеться з вами, щоб дізнатися якомога більше про скаргу. Після цього фахівець зі зв'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань Notus візьмуть на себе відповідальність за обговорення справи з іншими співробітниками організації та іншими сторонами, якщо це необхідно, і запропонують рішення.

Фахівець зі зв'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань повідомлять вам про рішення протягом періоду, який, як ми сподіваємося, не перевищить 15 календарних днів. Перш ніж скарга буде закрита і вважатиметься «вирішеною», фахівець зі зв'язків з громадськістю та менеджер з екологічних та соціальних питань зв'яжуться з вами, щоб переконатися, що ви задоволені відповіддю, і попросять вас підписати паперову форму, щоб підтвердити, що скарга вирішена. Однак, якщо ви не задоволені, ви маєте право подати апеляцію.

У разі всіх апеляцій деталі скарги будуть передані третій стороні (нейтральній, наприклад, консультанту, представнику НУО тощо), яка розгляне справу та надасть рекомендації щодо вирішення невирішених питань, можливо, шляхом обговорення. Термін вирішення апеляцій становить ще 15 календарних днів, починаючи з дати надсилання Notus первинної відповіді щодо вирішення скарги.

У разі, якщо ви не приймаєте рекомендоване рішення за результатами другого розгляду, справа (включно з усіма документами, пов'язаними зі скаргою) буде повернута вам, щоб ви могли використовувати цю інформацію для продовження судового або будь-якого іншого адміністративного процесу.

Додаток Форма реєстрації скарги (приклад)

Номер _____	
Повне ім'я _____	Ім'я _____
Примітка: ви можете залишитися анонімним, якщо бажаєте, або попросити не розголошувати вашу особу третім особам без вашої згоди.	Прізвище _____ Я бажаю подати скаргу анонімно Прощу не розголошувати мою особу без моєї згоди
Контактна інформація	☐ Поштою: вкажіть поштову адресу: _____
Будь ласка, вкажіть, як ви бажаєте, щоб з вами зв'язалися (поштою, телефоном, електронною поштою)	☐ По телефону: _____ ☐ Електронною поштою _____
Бажана мова спілкування	☐ [Вставте відповідні мови] [Вставте відповідні мови] ☐ Інша мова або бажана мова, вкажіть: _____ ☐
Опис інциденту або скарги	Що сталося? Де це сталося? З ким це сталося? Який результат проблеми?
Дата інциденту/скарги	☐ Одноразовий інцидент/скарга (дата _____) ☐ Сталося більше ніж один раз (скільки разів? _____) ☐ Триває (наразі виникають проблеми)
Що ви хотіли б, щоб було зроблено для вирішення проблеми?	
Підпис скаржника: _____	
Дата: _____	
Скарга отримана: Якщо скаргу отримав представник проекту/компанії/іншою стороною, будь ласка, заповніть	Ім'я особи, яка отримала скаргу: _____ Посада особи, яка отримала скаргу: _____ Підпис: _____ Дата: _____
Будь ласка, надішліть цю форму за адресою: [ім'я], [посада, наприклад, відповідальний за розгляд скарг], [назва компанії], Адреса _____: Тел.: _____ або електронна пошта: @_____.com	
КОПІЇ:	
☒	Скаржник
☒	Одержувач/відповідальний за розгляд скарг
☒	Копія файлу запису